

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**



Циклова комісія професійної та практичної підготовки спеціальності
«Дошкільна освіта»

**СИЛАБУС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
«ПРОБНА В ГРУПАХ ДІТЕЙ РАНЬОГО І МОЛОДШОГО
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

Затверджено на засіданні циклової комісії професійної та практичної
підготовки спеціальності «Дошкільна освіта»
Протокол № 1 від «01» 09. 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича (педагогічна) практика «Пробна»
Викладач (-і)	Селепій Оксана Дмитрівна
Контактний телефон викладача	+380507374160
E-mail викладача	oksana.selepiy@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Понеділок 17.00 год.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Виробнича практика «Пробна в групах дітей раннього та молодшого дошкільного віку» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 012 «Дошкільна освіта. Відповідно до навчального плану практику проходять студенти 3 курсу у 5 семестрі (всього 180 год. / 6,0 кредитів ЄКТС). Базою проведення педагогічної практики є заклади дошкільної освіти міста Івано-Франківська.</p> <p>Практика сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань у виробничих умовах, формуванню професійних умінь і навичок, розвитку ініціативності і творчості, виховуванню зацікавлення до педагогічної професії, Вона пов'язана з усіма навчальними дисциплінами циклу професійної підготовки фахівців дошкільної освіти.</p> <p>Таким чином, практика забезпечує формування й удосконалення фахових компетентностей майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою виробничої практики «Пробна в групах дітей раннього та молодшого дошкільного віку» є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок; набуття студентами уявлень про особливості, характер, зміст, форми і методи освітньої роботи в групах дітей раннього та молодшого дошкільного віку; формування умінь і навичок практикантів самостійної роботи в організації та проведенні процесів життєдіяльності дошкільників, різних видів ігрової діяльності та «пробних» занять.</i></p> <p><i>Завдання практики:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомити студентів-практикантів зі специфікою організації освітнього процесу в групах раннього та молодшого дошкільного віку в умовах ЗДО; 2. Формувати у студентів уміння визначати мету навчання і виховання дітей, планувати форми та зміст роботи, цілеспрямовано відбирати методи і прийоми організації освітнього процесу в групах раннього та молодшого дошкільного віку; 3. Вчити передбачати результати педагогічного впливу; 4. Вчити самостійно проводити освітню роботу з дітьми третього, четвертого року життя, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості; 5. Розвивати вміння студентів аналізувати роботу вихователя та свою власну; 6. Виховувати турботливе ставлення до себе та дітей-вихованців, їхнього розвитку і здоров'я. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Виробнича практика сприяє формуванню у здобувачів фахової передвищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність:

- вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти;
- нести відповідальність за результати своєї діяльності;
- здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні компетентності:

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК7 Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності

СК15 Здатність до міжособистісної взаємодії з учасниками освітнього процесу

Програмні результати навчання студента, які формуються під час проходження педагогічної практики

РН1 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини

РН2 Планувати та організовувати освітній процес з урахуванням: принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії; вікових і індивідуальних можливостей дітей раннього і передшкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності

РН3 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей

РН4 Окреслювати завдання, організовувати форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти

РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм; застосовувати весь спектр психолого-педагогічних заходів, засобів і педагогічних впливів для реалізації завдань національного, патріотичного, духовного, фізичного, морального, розумового, правового, трудового, екологічного, економічного, гендерного, статевого, міжкультурного, естетичного виховання дітей раннього і передшкільного віку

РН7 Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням

закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти; з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінностей; обирати і застосовувати алгоритм професійних дій для організації освітнього процесу з дітьми раннього і передшкільного віку в умовах ЗДО і сім'ї

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН9 Визначати особливості, завдання, зміст, способи організації специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організувати їх відповідно до освітніх програм

РН10 Організувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти, використовувати їх та фахову літературу у практичній діяльності

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку, що реалізують освітні напрямки та формують компетентності у дітей раннього та передшкільного віку, визначені Базовим компонентом дошкільної освіти.

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур

РН19 Аналізувати перспективний педагогічний досвід, інноваційні технології в системі дошкільної освіти та використовувати їх в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН20 Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти

РН 21 Уміти усно, письмово спілкуватись українською та іноземною мовами

5. Організація практики

Обсяг виробничої (педагогічної) практики

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські, практичні заняття	
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
6	012 Дошкільна освіта	3	Цикл практичної підготовки

Тематика (етапи) практики

Змістовий модуль I: Аналіз педагогічної діяльності вихователя групи дітей середнього та старшого дошкільного віку

Змістовий модуль II: Самостійне виконання студентом-практикантом освітньої роботи з дітьми (за попередньо складеним індивідуальним планом)

Індивідуальне довготривале завдання: розробка та виготовлення наочних та методичних посібників для роботи з дітьми середнього та старшого дошкільного віку.

Форма звіту: конспекти матеріалів для роботи у щоденному житті, виставка-конкурс наочних посібників.

Змістовий модуль III: Проведення пробних занять, оформлення звітної документації

Форма звіту: конспекти відкритих залікових занять, протоколи їх обговорення, мультимедійні презентації, слайд шоу, виставка-конкурс фотогозет.

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в коледжі.
-----------------------------------	---

Реалізація завдань практики передбачає обов'язкове відвідування бази практики, організованих й індивідуальних консультацій; активність під час практики; проведення різних форм роботи з дітьми у встановлені терміни; бути терпимим, відкритим і доброзичливим; конструктивно підтримувати зворотний зв'язок із керівниками практики; бути пунктуальним і обов'язковим.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

«Пробна в групах дітей раннього та молодшого дошкільного віку»

Студенту-практиканту *зараховано* практику за умови:

№	Вид діяльності студента-практиканта для формування рейтингової відомості	Кількість балів
1.	Відвідування практики. Ведення педагогічного щоденника (спостереження і аналіз освітньої роботи у вікових групах, процесів організації життєдіяльності дітей, тези нормативних документів. Аналіз, самоаналіз пробних занять).	0-10 (0,5 бал – 1 день пратики)
2.	Підготовка і оформлення конспектів пробних занять. Наявність фото\відео матеріалів проведених форм роботи.	0-36 (максимум по 9 за кожен конспект)
3.	Проведення пробного заняття з математики (сенсорне виховання)	0-10
4.	Проведення залікового заняття з мовленнєвого спілкування	0-10
5.	Проведення залікового заняття з природи / соціуму	0-10
6.	Проведення залікового заняття з фізкультури на повітрі	0-10
7.	Укладання карти нервово-психічного розвитку дитини раннього віку чи психолого-педагогічної характеристики дитини молодшого дошкільного віку	0-4
8.	Оформлення і своєчасність подання методисту-керівнику від коледжу звітної документації про педагогічну практику.	0-5
9.	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції. Захист практики (участь, активність)	0-5

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів

Зміст критеріїв оцінювання

90-100 балів (рівень А). Здобувач освіти підготував усі необхідні матеріали, оформив їх відповідно до вимог. На захисті практики допустив незначні помилки під час відповіді на запитання, що не впливають на розуміння навчального матеріалу та вміння ним оперувати. Характеристика здобувача освіти-практиканта керівником від бази практики оцінена «відмінно». Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; творчість і самостійність у виконанні професійних завдань; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності

80-89 бали (рівень В). Студент підготував усі необхідні матеріали практики, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру; є незначні недоліки при підготовці звіту; у відповідях на запитання на захисті практики спостерігаються часткове нерозуміння матеріалу, труднощі при оперуванні ним. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики оцінена «відмінно». Рівень сформованості компетентностей достатній. У здобувача сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; студент переконаний у необхідності творчої спрямованості навчання дітей дошкільного віку; сформовані вміння застосовувати теорію на практиці; адекватна професійна самооцінка; готовність до неперервної самоосвіти. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

70-79 балів (рівень С). Студент підготував усі необхідні матеріали, оформив їх відповідно до вимог. Але при цьому є недоліки у звітній документації; у відповідях на запитання спостерігаються не достатнє розуміння матеріалу, труднощі оперування ним. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики оцінена «відмінно» або «добре». Рівень сформованості компетентностей високий. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання в основному сформовані; при виконанні професійних завдань виявляються лише елементи творчості і самостійності; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

60-69 балів (рівень D). Студент підготував усі необхідні матеріали практики. При оформленні звітної документації спостерігаються помилки, що впливають на правильність структури ігор, виховного заходу, недотримання методики проведення; у щоденнику недостатньо спостережень, висновків про проведену роботу з учнями; зміст звіту недостатньо аргументований; у відповідях на запитання відчувається недостатній рівень знань. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики оцінена «добре». Рівень сформованості компетентностей середній. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості; вміння застосовувати на практиці теорію навчання та виховання сформовані недостатньо; творчість виявляється при виконанні лише окремих професійних завдань; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

50-59 балів (рівень E). Студент підготував усі необхідні матеріали практики, проте є суттєві зауваження щодо якості їхнього оформлення; спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє усвідомлення завдань практики; щоденник, звіт та конспекти ігор, виховного заходу, протоколи спостережень оформлені неправильно; у відповідях на запитання спостерігаються помилки, що свідчать про значні прогалини у знаннях. Характеристика студента-практиканта керівником від бази практики має позитивну оцінку. Рівень сформованості компетентностей низький. У здобувача в основному сформовані професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості, проте окремі з них проявляються ситуаційно; при виконанні професійних завдань творчість не виявляється; самооцінка професійної готовності в основному адекватна; готовність до неперервної

самоосвіти недостатньо виразна. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

25-49 (рівень FX). Студент підготував частину матеріалів практики, при оформленні яких спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння завдань практики, порушення методики проведення ігор, виховних занять, бесід та спостереження; неправильно оформлені щоденник, звіт; при відповіді на запитання допускаються грубі помилки, що свідчать про нерозуміння навчального матеріалу. Характеристика керівника від бази практики має позитивну оцінку, проте у ній є зауваження щодо проходження практики студентом. Рівень сформованості компетентностей дуже низький. У здобувача професійно-ціннісні орієнтації та якості особистості майбутнього педагога знаходяться у стадії формування; творчість при виконанні професійних завдань не виявляється, самостійність недостатня; самооцінка готовності до професійної діяльності завищена; потреба у безперервній самоосвіті відсутня. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.

Умови допуску до підсумкового контролю

Форма і терміни підсумкового контролю визначаються навчальним планом. Передбачається виконання всіх форм роботи, відсутність невиконаних завдань.

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, та до індивідуального навчального плану здобувачів передвищої освіти за підписом керівника практики або одного із членів комісії.

У разі отримання негативної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання.

7. Політика курсу

Академічна доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Сткфаника <http://surl.li/ivedoz> та Положення про запобігання академічного плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти <http://surl.li/lhgnpd>

Під час *підготовки матеріалів* педагогічної практики слід керуватися методичними рекомендація до організації та проведення практики. <https://ifccyc7.pnu.edu.ua/praktyka/> .

Виконання усіх завдань практики обов'язкове.

Неформальна освіта: вітається проходження навчальних курсів з використанням різних освітніх платформ, які можуть стати корисними у підготовці матеріалів практики.

Очікується, що:

- здобувачі освіти систематично відвідуватимуть базу практики, інформуватимуть викладача про неможливість її відвідати з поважних причин та неможливість провести той чи інший вид роботи в запланований час (терміни);

- здобувачі освіти своєчасно і у повному обсязі здійснюватимуть усі види запланованої роботи;

- розробки здобувачів освіти (конспекти залікових форм роботи, збірки фольклорних жанрів та рухливих ігор, дидактичний посібник, інші види роботи) будуть їх оригінальними дослідженнями/ міркуваннями, витворами, напрацюваннями (списування один в одного та втручання в роботу інших, використання інтернет-ресурсів без власної творчої інтерпретації становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності, виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату);

- здобувачі освіти адекватно будуть оцінювати результати своєї діяльності, сумлінно дотримуватимуться трудової дисципліни у коледжі та ЗДО – базі практики, виконувати доручення, проявляти особисту творчість у моделюванні різних форм організації життєдіяльності дітей раннього та молодшого дошкільного віку. Креативна ініціатива здобувача фахової передвищої освіти підтримується.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://surl.li/qusfbq>
2. І. М. Дичківська. Інноваційні педагогічні технології. — Київ: Академвидав, 2015. - 304 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://eltutor.at.ua/Podskazki/Dychkivska.pdf>
3. Л.В.Калуська, М.В.Отрощенко. Інновації в дошкіллі.- Посібник на допомогу дошк.прац.- Тернопіль: Мандрівець, 2013.-376 с.
4. Т.Поніманська. Дошкільна педагогіка: Навч. посіб. – ВЦ: Академвидав, 2018. – 408 с. https://www.academia.edu/35326720/Doshkilna_pedagogika_ponimanska
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / [автор-укладник Н. Наволокова]. – Харків: Вид. група «Основа», 2014. – 176 с.
6. Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку. – Тернопіль: Мандрівець, 2021. – 263с.

Основні нормативно-правові документи:

7. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» від 02.07.2023 р. URL: <http://surl.li/dnudjz>
8. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/vsyooy>
9. Положення про практичну підготовку здобувачів фахової переддипломної освіти. Наказ МОНУ №510, 02.05.2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/blphur>
10. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
11. Лист Міністерства освіти і науки України «Про особливості організації роботи в закладах дошкільної освіти у навчальному році»

Базова:

1. Лохвицька Л. Розвивальне предметне середовище в дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посібник / Л. Лохвицька. – Київ , 2013. – 80 с.

Допоміжна:

2. Дичківська І., Поніманська Т. Це я можу сам (вправи у соціальній поведінці) // Дитячий садок. – 2014. – № 22 (262), червень.
3. Захарова Н. Ігрові техніки на допомогу адаптації // Палітра педагога. – 2014. – №4
4. Куркіна І.Б. Адаптація без погроз і обіцянок // Дитячий садок. – 2020. – № 39.

5. Куркіна І.Б. Хочу – йду, а не хочу – також іду (адаптація до дитячого садка або мистецтво зустрічі сподіваних чи несподіваних гостей // Дитячий садок. – 2020. – №19 (67), травень.
6. Куркіна І.Б. Адаптація – як її полегшити // Дитячий садок. – 2020. – №20 (68), травень.
7. Олійник Л., Романюк І. Комбіновані заняття – оптимальна форма навчання малят // Дошкільне виховання. – 2017. – №8. – С. 23-26.
8. Романюк І.А. Організація аналізу педагогічного процесу у дошкільному навчальному закладі. Діагностика професійної майстерності спеціалістів дошкільного виховання. – Миколаїв, 2013. – 60 с.

Інформаційні ресурси:

Перелік сайтів рекомендованих для використання в процесі практики:

<https://mon.gov.ua/ua> - Міністерство освіти і науки України;

<https://osvita.if.ua/page/zakladi-doshkilnoyi-osviti> - Дошкільна освіта міста Івано-Франківська; (Офіційні сайти ЗДО),

Перелік фахових сайтів:

http://vihovateli.com.ua/	Сайт Вихователі
www.pedrada.com.ua	Освітня платформа «Педрода»
Курси підвищення кваліфікації в Україні Doshkillia.kurs.ua	Асоціація працівників дошкільної освіти
https://anelok.in.ua/	Ігри для друку
http://metodportal.net/	Методичний портал
http://cabivosp.blogspot.com/	Шухляда вихователя дитсадка
http://ped-kopilka.com.ua/	Методичний кабінет
https://metodist-7.jimdofree.com	Методичний вісник
Онлайн тести, завдання з інтерактивного навчання для учнів, батьків, вчителів - сайт шкільної та дошкільної освіти Learning.ua	Найбільша освітня онлайн-платформа

Викладач: Селепій Оксана Дмитрівна